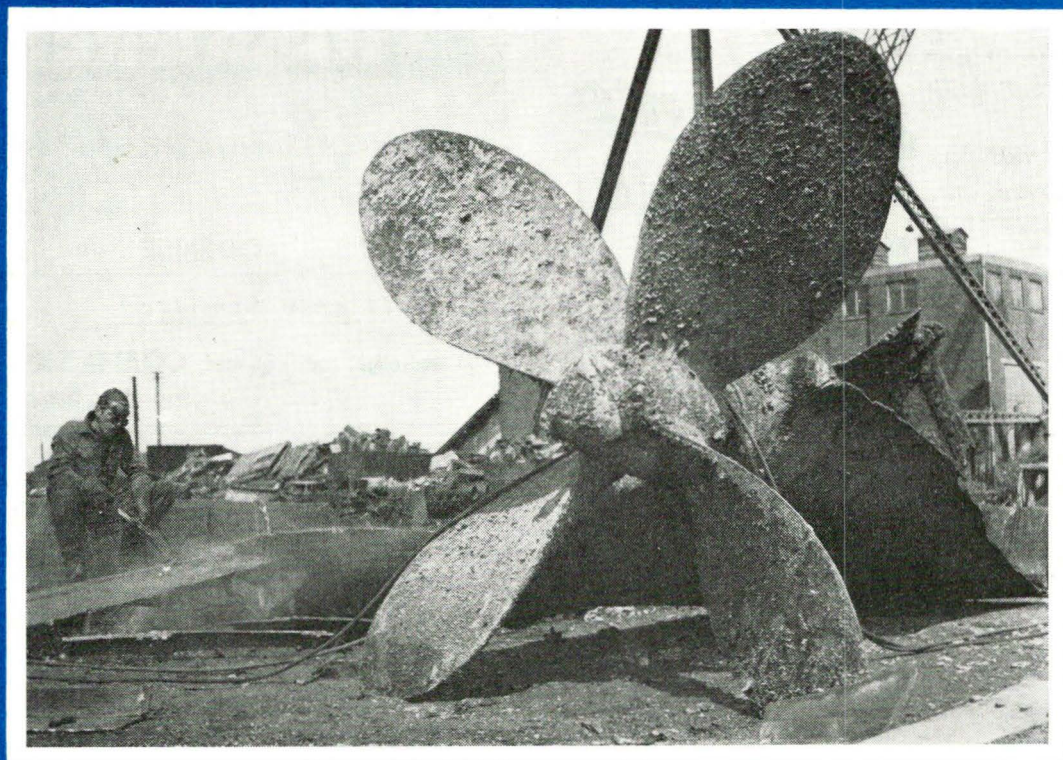

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

NUMMER 17 – 5. SEPTEMBER 1964 – 64. ÅRGANG

Udgivet af Dansk Lokomotivmands Forening

Ligeså **UUNDVÆRLIG**
jernbanen er for trafikken er

Statsanstalten for Livsforsikring

Hovedkontor: Kampmannsgade 4. København V

SØNDERBORG

★ Frugt
Grønt
Konserves
Varerne bringes

Torvehallen

R. Tychsen
Jernbanegade 46 . Sønderborg
Telefon 22 501

. . . De spiser godt og billigt på

K.F.U.M.s restaurant og pensionat

Sønderborg, Løkken 28
Telefon 2 29 12

HADERSLEV

De køber godt
herretøj
billigt hos

10 % rabat på alle varer

Wejen's
HERRETØJ

VARDE

P. H. KORSGAARD

Stort udvalg i ure, guld, sølv - 1.kl. reparationer udføres

GAVEARTIKLER

Vestergade 12 . Varde . Telf. 20164

FARVEMESSEN

Tapet - maling - linoleum

Storegade 22 - Varde - Telefon 20545

AALBORG

Rutebilstationens Cafeteria

Billig, god og hurtig mad

Aalborg . Telefon 36 555

SORØ

ORLA Storegade 42 . Sorø
U. V. NIELSEN
HERRE & DRENKEEQUIPERING.

FREDERIKSHAVN

Lissi Trikotage & Børnekonfektion

Vi anbefaler alt i trikotage - linge - børnekonfektion
Vi sætter lille pris på varer - stor pris på Deres tilfredshed
Danmarksgade 29 . Frederikshavn . Tlf. 20 883

-man
lægger
mærke
til ...

— godt tøj
til fornuftige
priser

TILSKÆRERNE

DET STORE MAGASIN FOR TØJ

ODENSE

Sko til hele familien

Gå med noget godt - gå med **COMO SKO**

Overgade 5 . Odense . Tlf. 11 55 05

alle
mærker på
konto

A. ODDERSHEDE

Cykler - Motorcykler - Knallerter

Skibhusvej 126 - Odense - Telefon 12 18 50

Salon "KRØJER"

v/ GRETHE ALMIND

Vestergade 7 . Odense . Telefon 12 50 22

Den moderne salon for den moderne dame

DET FYENSKE TRÆLASTKOMPAGNI

AKTIESELSKAB

ODENSE

KRUSAA

SERVICE STATION

v/ Hans Petersen

Sønderborgvej 8 . Krusaa . Telf. 71 419

International-Transporter

B & O
FJERNSYN

RADIO-FJERNSYN

R. Paulsen . KRUSAA . Telf. KRUSAA 71296

Stedet med det største udvalg og den bedste service

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

NR. 17 - 64. ÅRGANG

5. SEPTEMBER 1964

Indhold:

Op til valget	259
Trafik- og tunnelplan til 1 milliard	260
Chicagos godsbanegård under jorden	260
Fagbevægelsens pengeplacering	262
Med stabiliteten fulgte frem- gang	264
Fra medlemskredsen - Valg, op- sparing og forbrugsaktivitet - March på stedet	266
Personalia	268

Forsidebillede:

På ophugningsbeddingen.

Redaktører:

E. Greve Petersen
(ansvarshavende)

K. B. Knudsen.

Redaktion og ekspedition:

Hellerupvej 44, Hellerup.

Telefon: Hell. 7269.

Kontortid 10-16.

Lørdag 9-12.

Annonce-ekspedition:

Studiestræde 49, København K.

Tlf. Central 12327 og Palæ 1142.

Giro 22289.

Kontortid kl. 8.30 til 16.

Frederiksberg Bogtrykkeri

Howitzvej 49.

Op til valget

For parterne på det private arbejdsmarked gælder, at lønfortalerne søges placeret i forhold til produktiviteten, og for tjenestemændenes vedkommende er bl.a. spørgsmålet om at få lignende forbedringer, men hvor også de mange hensyn til statens økonomi spiller en dominerende rolle for, hvor stor lønforhøjelse staten har kunnet give sine tjenestemænd. Dette forhold har skabt et tilgodehavende set i relation til det private arbejdsmarkeds lønfremgang inden for de sidste 6 år.

Der er et udækket regningskrav fra tjenestemændene, og man skal også vide, når tiden er inde til det, at finde frem til det beløb, der er at inddække.

Det er almindeligt diskussionsemne flere steder, hvor mange år man skal gå tilbage for at finde basis for beregning af tilgodehavendet, og det bliver formentlig et stridens spørgsmål ved forhandlingerne til næste år, men i den borgerlige presse har man kunnet se en beregning, hvorefter beløbet skulle ligge omkring 70 overenskomstportioner. Såfremt udregningen er foretaget på realistisk basis vil det være antagelige beløb, staten kan komme til at udbetale sine tjenestemænd.

Spørgsmålet er imidlertid også, om den pågældende presse har fremsat beregningerne med andet formål end at give tilsyneladende indtryk af positiv stilling til tjenestemandskravenes opfyldelse. Det har mere end almindelig interesse at få viden om dette. Et andet dagblad inden for samme borgerlige presse har nemlig som slutbemærkning i en af bladets lederartikler faktisk peget på, at beløbene, som skal udredes, må tages ud af skatteydernes lommer. I sammenhæng en uklar stilling til, om tjenestemændene skal have virkelig kompensation. Det ene øjeblik synes man på linie med løfterne om at imødekomme tjenestemændene og det andet tales advarende om, at hensynet til skatteyderne kan betinge, at man ikke stiller sig fuldt imødekommende.

Den nuværende finansminister tager mere realistisk på tingene, idet han har udtalt i oktober 1963:

»Jeg er fuldstændig klar over, og det fremgår jo af, hvad jeg har sagt, at når nu de to år, som helhedsløsningen gælder, er gået, så møder tjenestemændene op med en regning, og for så vidt jeg på det tidspunkt må sidde på samme post som i dag, så vil det altså tilkomme mig i første omgang at tage stilling til denne regning for, hvad man i mellemtiden mener at være kommet bagud. Ingen kan i dag nøjagtig angive, hvor stor den regning vil være, og endnu mindre tør jeg sige noget om, i hvilken udstrækning den kan honoreres, om vi kan honorere den fuldt ud på én gang, eller om vi også på det punkt skal til at dele op i rater.

Men jeg er ihvertfald klar over, at der vil foreligge et problem, som ikke er til at komme uden om, og med det forbehold, at man jo ikke kan vide, hvorledes den økonomiske situation på det tidspunkt vil forme sig, så vil jeg mene, at det ikke vil være muligt at afvise tjenestemændenes krav eller at udskyde dem, som vi har gjort denne gang.«

Trafik- og tunnelplan i San Francisco: 1 milliard

Kreds af trafikeksperter har udarbejdet forslag til underjordisk bane og jernbanetunnel under »Den gyldne port«.

Hovedstaden i Californien, San Francisco, har på grund af sin beliggenhed ved den berømte bugt gennemgået en kolossal udvikling, og trafikken er nu ved at sprænge alle rammer. Tvillingbyen Oakland på den anden side af bugten er forbundet med San Francisco med den 12 km lange to-etagers bro, der åbnedes i 1936, men som ikke længere kan tage trafikforøgelsen.

På den underste bro var lagt jernbane, men dens linjeføring var mangelfuld, da banen i den østlige del af byen kørte gennem gaderne og nærmest havde karakter af sporvogn. Hertil kom, at vognmateriellet var forældet og togets fart så ringe, at benyttelsen af dette trafikmiddel blev så ringe, at driften i 1958 blev indstillet.

En kommission af trafikeksperter nedsattes i 1957 og arbejdede i seks år med studier af trafikens udvikling i en række storbyer verden over. I løbet af de sidste 25 år er San Franciscos indbyggerantal blevet fordoblet til 8 millioner, og det samme var tilfældet med antallet af biler, som steg fra to til fire millioner i byen.

I staten Californien har praktisk talt hver voksen indbygger egen bil. Det sidst kendte tal er 2,7 personer for hver vogn. Denne udvikling medførte, at der i den udarbejdede trafikplan indgår bygning af særlige autogader med seks kørebaner, men også et S-banenet på ialt 120 km's længde. Heraf er 25,5 km tænkt som underjordisk jernbane, mens 38 km skulle ligge på et særligt banelegeme, placeret midt i gaderne.

Endelig går planen ud på, at der føres en tunnel med 6,5 km jernbane under bugten ved San Francisco. Der er planlagt 37 stationer på denne S-bane, hvoraf de 14 bliver underjordiske. 23 af de øvrige stationer vil få nærliggende P-pladser til ikke mindre end 30.000 biler ialt.

Inden man samlede sig om tunnelprojektet, havde man først undersøgt muligheden af at benytte den nuværende bro underste bane til tog, men det viste sig umuligt med hurtigtog her på grund af linjeføringen. Projekteringen af en tunnel under bugten frembød også store vanskeligheder, da man måtte tage hensyn til muligheden af jordskælv og rystelser i bunden.

Man har så udregnet, at tunnelen kan fremstilles på land af ialt 62 rør, som sænkes ned og forankres på havbunden.

S-banens tog skal bestå af 10 enheder med plads til 760 passagerer, og det er nødvendigt, at hver vogn på grund af det fugtig-varme klima udstyres med et særligt klima-anlæg. De tre banelinjer skal under spidsbelastning kunne befordre 30.000 mennesker i timen. Korteste togafstand bliver 90 sekunder og længste interval 15 minutter. Togha-

stigheden er beregnet til 80 km i timen og dermed en af de hurtigste S-baner i verden. Driften styres fuldautomatisk.

Og hvad vil nu hele dette projekt koste? Der er tale om næsten astronomiske tal i dag, nemlig 790 millioner dollars, hvortil kommer renteudgift i den beregnede 8½ år lange byggetid, dette skulle give et tillæg på 130,6 mill. dollars.

Yderligere kommer hertil 132,7 mill. dollars som udgift til jernbanetunnelen på havbunden og 71 mill. dollars til anskaffelsen af de nødvendige tog.

Efter forslaget skal hver skatteyder i Californien pålægges en afgift på 5,60 dollars i det første byggeår til forrentningen. Dette bidrag stiger i 1972, som er beregnet at ville blive anlæggets første driftsår, til 27 dollars. Herefter skulle befolkningens bidrag blive lavere.

Som billetpris på S-banen regner man med ca. to trediedele af, hvad det vil koste at køre samme strækning i bil. Trafikeksperterne venter at få mange rejsende på grund af den korte køretid, og efter deres opfattelse vejer tiden i USA mere til end billetprisens størrelse.

Chicagos godsbanegård under jorden

Mens vi er ved amerikansk jernbanevæsen, kan det have interesse at høre om verdens eneste undergrundsbane, som betjener udelukkende godstrafik. Den ligger i Chicago, USA's næststørste by, med over fire mill. indbyggere og et vigtigt jernbaneknudepunkt. Det er center for verdens største træ-, jern- og stålmarked, desuden er der vældige kornforråd i siloer og Amerika største kvæg- og kødmarked.

22 jernbanelinjer og 3 el-forstads-linjer løber sammen i Chicago, men det mest interessante er vel nok den store, underjordiske godsbanegård »Chicago Freight Tunnel System«, der strækker sig 100 km 12 meter nede under gadeniveau. Her ligger tunnelrøret, som er bygget til en sporvidde på 60 cm, er 1,80 m bredt og 2,35 m højt.

Parken af rullende materiel omfatter 2.500 to-akslede godsvogne og 125 el-lok, som aftager kørestrøm fra en ledning under tunnelens loft. Togene består af 12-15 vogne og styres fra et centralbord.

Den underjordiske bane har egentlig en usædvanlig forhistorie. Dens gange var oprindeligt udset til telefon- og telegrafledninger. Da denne plan blev opgivet, fik man i stedet ideen til den underjordiske godsbanegård, som har fået overordentlig stor betydning.

Dette forstår man ved at høre, at 26 vigtige industriforetagender har fået direkte tilslutning til godsstationens spor, og på 50 andre godsstationer kan man omlade gods mellem den almindelige jernbane og den underjordiske godsbanegård.

Her er et par tal fra dens virk-

somhed. Gennemsnitlig ekspederes i løbet af et år 120.000 vognladninger, herunder 20.000 vogne med kul til de forskellige industriområder, 30.000 vognladninger skrot og slag-ger til skibene ved bredden af Michiganssøen og 60.000 tons stykgods, som videresendes i fjerntrafik.

Adskillige dage om året må den store underjordiske banegård i Chicago transportere så meget stykgods, at det fylder 2.500 vogne, og så skal man endda have denne kolossale mængde »fra hånden« i løbet af nat-ten.

De gode gamle tider

Daglig oplever vi, at en eller anden klager over tiderne, der aldrig har været så dårlige som nu. Uden tvivl har disse klagesuk lydt gennem alle tider, det være sig i krig som i fred, og i deres kølvand har gerne fulgt lovprisningen af ældre tiders forhold. I dag er det vel knap så meget mellemkrigsårene, med deres depression og arbejdsløshed, der berømmes, som tiden forud for første verdenskrig, den tid, der efter manges mening – aldrig kommer tilbage.

Det skal ikke betvivles, at tiden før første verdenskrig var af en ganske anden art, end den vi lever i nu. Livet levedes roligere og uden den jagen, der karakteriserer vore dage, men i reglen er folk nu tilbøjelige til at idealisere fortiden ud over al rimelighed. Hvor ofte har man ikke af en ældre slægtning fået en beskrivelse af de næsten paradisiske tilstande før første verdenskrig og fået dem illustreret med f.eks. på, hvor billigt alt var i forhold til de blodige priser, der forlanges i dag, og er der noget at sige til, hvis man har ladet sig imponere, når man f.eks. har fået fortalt, at man for halvtreds år siden, på et jævnt værtshus kunne få serveret en pilsner for 15 øre. Mærkeligt nok prales der altid først og fremmest med de billige ølpriser.

Myten om slaraffenlivet før første verdenskrig underbygges ikke så sjældent af artikelforfattere, der som en kuriositet præsenterer læ-

serne for en caferegning eller lignende fra denne vidunderlige tid, da smørrebrød kunne fås til tolv og femten øre stykket, ligesom en sjus kunne fås for en femogtyveøre til hvilken pris man da også kunne delikater sig med pølser med rundstykker og en iskold snaps. Måske drilles man yderligere med, at en god cigar kunne købes for en tiøre, en pakke cigaretter for samme pris og en flaske portvin for en krone eller man ligefrem får stukket i næsen, at en tre-værelses lejlighed kunne lejes for kun 25 kroner i måneden.

Hensigten med at give den slags oplysninger er jo ganske klart. Det er meningen, at yngre mennesker, der jo ingen mulighed har for nogen sinde at komme til at leve under så enestående forhold, skal gøres grønne af misundelse, og det skal da også indrømmes, at tiden før første verdenskrig, under indtryk af den slags oplysninger, tager sig yderst tillokkende ud.

Det er sket, at en restauratør eller butiksindehaver under et jubilæum har fundet på, i et anfald af god lune, at sælge sine varer til priser som for halvtreds år siden. Kunden har da selv kunnet mærke hvor dejligt det var, og hvor lidt det svandt i pengene under indkøbene. Alligevel har man lov til at være en smule skeptisk, for skønt det er hævet over enhver tvivl, at man i 1910 kunne få en pilsner serveret for 15 øre, kunne det være interessant at vide, hvorledes datidens folk opfattede 15 øre, om de lå ligeså løse i lommen som femten øre i dag. Dette afhang igen af, hvad folk tjente. Undersøgelsen af dette spørgsmål sætter de »billige« restaurationspilsnere i et ganske andet lys.

Den gang som nu varierede arbejdslønningserne meget indenfor de forskellige fag, ligesom der ikke tjentes det samme på landet som i byerne. Alligevel er det muligt at få et klart billede af folks indtægter i forhold til, hvad de samme mennesker ville kunne tjene i vore dage.

En ufaglært arbejdsmand tjente i 1910 ca. 30 øre i timen og skulle der-

for vogte sig for ikke at bruge for mange halve timelønne til at købe pilsnere på værtshuse for. Faglærte håndværkere fik derimod 40 øre i timen, hvorimod en landarbejder måtte nøjes med 2 kroner om dagen. I visse brancher var man nede på en ugeløn, der ikke oversteg seks kroner om ugen, og en handels- og kontormedhjælper kunne hæve sine 30 kroner om måneden, hvis ellers pladsen var nogenlunde god.

Efter sådanne oplysninger, som man kan finde dem i ældre lønningstyper, ønsker man sig ikke sat tilbage til året 1910, for da var selv femten øre store penge, som ikke tankeløst blev givet ud. Lønningerne i dag synes rundt regnet at være tyve gange højere end i 1910, og skal vi igen se på den berømte femten øres pilsner kan vi, ved at gange den pris med tyve, finde ud af i hvilket forhold den stod til lønningerne, udtrykt i vore dages penge. Den kommer da op i en pris af tre kroner, hvilket oven i købet synes dyrt på en jævn beværtning. Sjussen til en femogtyveøre rev ligeså meget i pungen som en femkroneseddel for den samme drink ville gøre i dag. Lejligheden til 25 kroner om måneden var ikke billig, for det ville svare til, om man betalte 500 kroner for den samme lejlighed i vore dage. Smørrebrød til femten øre imponerer heller ikke mere, når det efter den tids penge ville svare til tre kroner i dag.

Kun cigaretterne og brændevinen, der kunne fås til seks kroner literen, målt efter vore dages penge, var virkelig billig. Pilsneren, der hos urtekræmmeren kostede fra seks til otte øre, var forholdsvis dyre, men man havde den udvej at købe øl i potmål, hvorved den kunne fås til syv øre literen, men af væsentlig ringere kvalitet.

De gode gamle tider var nok ikke så eventyrlige, som man har yndet at gøre dem til. For den jævne mand var pengene meget mindre, end de er i dag. Hvad man fik ud af dem afhang, ligesom det er tilfældet i dag og til alle tider, af den enkeltes evne til at indrette sig efter forholdene.

Chris Parø.

Fagbevægelsens pengeplacering

... og har du penge, så kan du få,
men har du ingen, så kan du gå!

Disse strofer fra en gammel børnesang kan jo i høj grad karakterisere det samfund, vi lever i. Penge, det økonomiske grundlag, er en forudsætning både for at kunne købe og for at kunne få indflydelse i samfundet.

Også fagbevægelsen må være i besiddelse af et passende økonomisk grundlag for at nå sine mål – det er der vel enighed om og forståelse for i dag?

Eller er der det ikke?

Der er sikkert fuld forståelse hos fagbevægelsens medlemmer for, at kontingenterne må være tilstrækkelige til at dække alle rimelige omkostninger ved administrationen og andre normale driftsudgifter for at holde organisationerne i gang. Fra gammel tid har fagbevægelsen også opbygget et strejkeberedskab, og netop strejkekasserne er grundlaget for en egentlig formuedannelse i fagbevægelsen. Også køb af ejendom til forbundets og de største afdelingers administration har medlemmerne fundet det helt naturligt at bidrage til.

Likviditet eller værdifasthed?

Men derudover? Skal fagbevægelsen virkelig spare op på medlemmerne vegne?

Og til hvilke formål?

For at svare på det spørgsmål er det nok nødvendigt at erindre om fagbevægelsens historiske forudsætninger.

Fagbevægelsen måtte tidligt lære at stå på egne ben – også økonomisk. De små forhold, man startede under, tvang til forsigtig sparsommelighed, og kun langsomt turde man tænke på at opbygge midler til andet end det strengt nødvendige. Det er måske netop denne fortids erfaringer, der gør, at fagbevægelsens ledere – tvunget af omstændighederne – i økonomiske anliggender ofte tænker konservativt, og måske for konservativt, ikke mindst når det gælder anbringelsen af fagbevægelsens midler.

I svensk fagbevægelse blev man for nogle år siden klar over, at den formue, som fagbevægelsen efterhånden

havde opsamlet, måske kunne anbringes på en mere frugtbringende måde. Ikke mindst som følge af inspirationen fra den betænkning, der under titlen »Fackföreningsrörelsens peningsplacering« blev resultatet af denne erkendelse, nedsatte LO i Danmark i 1957 et udvalg, der fik til opgave »at beskæftige sig med fagbevægelsens pengeplacering, eller måske nærmere betegnet: Arbejderbevægelsens pengeplacering.«

I november 1960 kunne udvalget afgive »Betænkning om fagbevægelsens pengeplacering.« Udgangspunktet måtte naturligvis være en undersøgelse af, hvor store midler det i grunden drejede sig om. Hvor stor er fagbevægelsens formue? Og hvordan er den anbragt?

Udvalget lagde i sine undersøgelser særlig vægt på at få belyst, »om forbundenes midler

1. er udsat for en værdiforringelse, der ligger udover, hvad der er rimeligt selv i en periode, hvor pengeværdien er faldende,

2. er anbragt således, at de – med bevarelse af en passende grad af likviditet – tjener formål, som fra den samlede arbejderbevægelses synspunkter må være af særlig betydning.«

På undersøgelsestidspunktet, d.v.s. regnskaberne omkring 1. april 1958, havde de 69 forbund, der indgik i undersøgelsen (8 mindre forbund var ikke med), en samlet formue på 190 mill. kr., der var anbragt således:

	Mill.	%
Sedler, giro og indskudsmidler	99	52
Obligationer	54	29
Kooperative virksomheder (Finansieringsfonden)	21	11
Egne ejendomme og inventar	10	5
Andet	6	3
I alt	190	100

Formuer til beredskab

Som det vil ses, er det beredskabet, der præger formuens sammensætning. Over $\frac{1}{3}$ af formuen er anbragt i likvide aktiver, kontant, bank, giro og

obligationer. En formue på 190 mill. kr. svarer til en gennemsnitlig formue pr. medlem på 258 kr., men det fremgår også af undersøgelsen, at der er en temmelig ulige fordeling fra forbund til forbund. Der findes således forbund med over 1.000 kr. i formue pr. medlem og andre, der har mindre end 100 kr. Netop uligheden betyder i øvrigt, at beredskabet måske ikke er helt så stærkt, som det ser ud til. Selv om der til en vis grad kan ydes støtte til konfliktramte forbund, er det dog først og fremmest det enkelte forbund, der bærer byrden ved egen konflikt. Og her er det åbenbart, at en række forbund ikke har tilstrækkelig økonomisk styrke til en større konflikt, mens omvendt en række andre er meget velkonsoliderede, selv over for en sådan mulighed.

I betænkningen om fagbevægelsens pengeplacering er også foretaget nogle sammenligninger med tidligere, idet der i 1940 var foretaget en opgørelse af fagbevægelsens formue dengang. I al korthed kan sammenligningen ske ved følgende summariske oversigt:

	1940	1958
Formue, mill. kr.	67	190
Medlemstal	510.000	735.600
Formue pr. medlem, kr.	133	258
Timefortjeneste, øre ¹⁾	164	516
Pristal pr. 1. april	222	439

1) Gennemsnitlig timefortjeneste for samtlige arbejdere i håndværk og industri.

1940: Samtlige forbund under LO.

1958: Samtlige forbund omfattet af undersøgelsen.

Formuen pr. medlem er altså stort set fordoblet mellem 1940 og 1958, og det samme gælder pristallet, således at forbundene pr. medlem i 1958 havde en formue med tilsvarende købekraft, som tilfældet var før 2. verdenskrig.

Men i samme periode er timefortjenesten tredoblet, og da strejkeunderstøttelsen normalt sættes i forhold til timefortjenesten, må konfliktberedskabet nærmest betegnes som noget svækket i denne periode. Alligevel fandt udvalget, at den samlede formue nok skulle være fuldt tilstrækkelig til at dække ethvert rimeligt konfliktbehov, der kunne tænkes at fore-

ligge i en overskuelig fremtid. Men på grund af den skæve formuefordeling kan man – som nævnt – ikke dermed fastslå, at konfliktberedskabet overalt i fagbevægelsen er stærkt nok.

Forbundenes formuer kan imidlertid ikke blot vurderes ud fra konfliktbehovet. Fagbevægelsens formue er forudsætningen for løsningen af en række opgaver inden for den samlede arbejderbevægelse.

Og det er navnlig målt med denne alen, at 190 mill. kr. kun synes at være et temmelig beskedent beløb.

De store opgaver forude

De opgaver, der er blevet stadig vigtigere for hele arbejderbevægelsen, såvel som for fagbevægelsen selv, er især voksende uddannelsen og oplysningen, pressen, det politiske arbejde, samt udviklingen af arbejderbevægelsens andre grene, specielt kooperationen.

For at forstå dette må man først gøre sig klart, at fagbevægelsen er mere end blot et forhandlingsorgan for lønmodtagerne lige over for arbejdsgiverne. Det er en bredt anlagt interesseorganisation, der nødvendigvis må interessere sig for alle de væsentlige samfundsmæssige spørgsmål, der er af betydning for lønmodtagernes velfærd.

Denne indstilling kræver viden og medleven hos medlemmerne og deres tillidsrepræsentanter. Derfor er uddannelsen, oplysningen og påvirkningen af den offentlige mening i bred almindelighed af stadig stigende betydning for videreførelsen af fagbevægelsens politik. AOF, de to – snart tre – arbejderhøjskoler og den socialdemokratiske og faglige presse er de hovedredskaber, der står til rådighed i dette arbejde. Men vedligeholdelsen og udbygningen af dette apparat er en kostbar affære, der forudsætter en velfunderet og slagkraftig økonomi.

Med hensyn til kooperationen er forholdet noget andet. Fagbevægelsens interesse i den kooperative bevægelse er i tidens løb drejet fra en snæver fagligt betonet til en bredere forbrugermæssig indstilling.

Det, vi ønsker af kooperationen i dag fra fagbevægelsens side, er en effektiv, selvstændig og stærk koopera-

tiv bevægelse, der er i stand til på sundt økonomisk grundlag at konkurrere med det private erhvervsliv for dermed at virke som »det korrektive til privatøkonomisk virksomhed, som tvinger denne til den lavest mulige prisansættelse ved at virke som et aktivt konkurrenceelement over for det øvrige erhvervsliv gennem demokratisk ledede, rationelt opbyggede og effektivt arbejdende virksomheder.« (Analyserapporten). Kooperationen skal kort fortalt supplere den faglige indsats for bedre økonomiske vilkår ved at reducere fortjenstmargen og omkostninger og dermed skabe grundlag for en højere realløn. Vi venter os også en indsats for bedre forbrugeroplysning, højere varekvaliteter, rimeligere afbetalingsvilkår fra kooperativ side – en indsats, der kan virke sanerende over for mange uheldige udskjelser i reklamen og detailhandelen.

Vi stiller kort sagt krav til kooperationen – og krav, som kooperationen har erklæret sig rede til at opfylde, fordi de ganske falder sammen med den kooperative ideologi og målsætning.

Kravene om effektivitet indebærer også, at kooperative virksomheder inden for deres normale virkeområde må kunne være selvfinansierende – og også selv kunne bidrage til en passende udvikling. Selv om kooperationen i de senere år har gennemløbet en imponerende udvikling, kan vi imidlertid ikke stille os tilfreds hermed. Der er stadig mange områder, hvor en kooperativ indsats er både mulig og påkrævet.

Men netop når det gælder nye områder eller særligt kraftige nye fremskud slår kooperationens egne ressourcer ikke til, og den metode, der er normal for det privatkapitalistiske erhvervsliv: at henvende sig på det almindelige kapitalmarked for at søge investeringsvillig, men samtidig også profitsøgende kapital, kan naturligvis ikke anvendes af kooperative virksomheder.

Fagbevægelsen har fra gammel tid været indstillet på at investere i mange forskellige grene af kooperationen. Det er tidligere sket spredt, til en vis grad tilfældigt og i reglen ud fra rent faglige interesser.

Planlægning i finansieringen

Med oprettelsen af Arbejderbevægelsens kooperative Finansieringsfond i 1953 fik denne investeringsvirksomhed et samlende led, hvortil efterhånden knyttedes mere planlæggende og kontrollerende funktioner, der på længere sigt betyder en langt større effekt og et bredere perspektiv i investeringerne.

Det har taget tid at få accepteret Finansieringsfonden som det naturlige organ for de fælles investeringer i kooperationen. Men det stadium, hvor tillid skulle vindes og erfaringer indhentes, er nu vel overstået. Finansieringsfonden har fået en god placering, og væksten i fonden øges år for år.

Dette giver også en fornyet baggrund for at overveje, hvordan indskuddene i fonden kan forøges til en størrelse, der står i bedre forhold til de kapitalkrav, som nye kooperative fremskud må rejse.

I betænkningen peges der på en række forskellige veje til at imødekomme de her nævnte behov for øget kapitaldannelse i fagbevægelsen. Det kan principielt ske ved to metoder, der supplerer hinanden.

For det første kan det naturligvis ske ved at forøge selve opsparingen i det enkelte forbund. Det fremhæves i denne forbindelse, at mens fagbevægelsens medlemmer havde en samlet årsindtægt på 10 milliarder kroner, var formuen kun på 190 mill. kr. eller små 2 pct. af årsindtægten. Hvis man blot i 2 år hensatte den meget omtalte 5 øre pr. medlem pr. time, ville formuen kunne fordobles.

Udvalget foreslog ligefrem, at forbundene tilstræbte en formue på 4–500 kr. pr. medlem, dog noget mindre for de største forbund, hvilket netop ville omtrent fordoble formuen.

Siden betænkningen blev offentliggjort, er der i øvrigt indtrådt visse muligheder for mange af fagforbundene for at skabe en sådan formueforøgelse, uden at medlemmerne vil mærke det på deres økonomi. En række arbejdsløsheds-kasser har nemlig, som et resultat af den gode beskæftigelse i de sidste år, forbedret deres økonomi så kraftigt, at kontingentet til kasserne har kunnet nedsættes eller endog i visse tilfælde midlertidigt er bortfaldet. Hvis det samlede

kontingent til forbund og kasse fastholdes, betyder det en kraftig forøgelse af forbundskontingentet, som på relativt kort tid kan forbedre forbundenes økonomi meget stærkt.

Den anden metode til at forøge mulighederne for fremme af de nævnte vigtige opgaver er en ændret anvendelse af midlerne, sigtende dels mod at reducere likviditetskravet og dels mod at forøge forrentningen af de midler, der ikke direkte anvendes i formålsfremmende retning – det, vi kan kalde den egentlige kapitalreserve.

Forslag om en fælles konfliktfond

Med henblik herpå stiller udvalget for det første forslag om, at kravet til likvide midler fastlægges på et så realistisk grundlag som muligt. I denne forbindelse henleder man særlig opmærksomheden på muligheden af at skabe en fælles konfliktfond, der formentlig væsentligt kunne reducere det likviditetskrav, som opretholdelsen af adskilte strejkekasser stiller fagbevægelsen over for.

Denne tanke blev senere fulgt op af et konkret forslag fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund om oprettelse af en sådan fælles konfliktfond, etableret ved hjælp af obligatoriske bidrag fra samtlige medlemmer under LO. Desværre viste det sig ved de videre forhandlinger, at der ikke – for tiden – var basis for en beslutning på grundlag af Smedeforbundets forslag. Sagen er derfor stillet i bero indtil vi-

dere – men den er ikke hermed forkastet eller glemt.

For det andet påpegede udvalget mulighederne for at få en passende del af fagbevægelsens formue bedre forrentet, for eksempel gennem anbringelse i faste værdier.

I denne forbindelse tænkte udvalget særligt på beboelsejendomme og specielt på deltagelse i nybyggeriet ved ydelse af værdifaste obligationslån. Det kan her nævnes, at Finansieringsfonden for nylig har ydet sit første værdiregulerende lån til et kooperativt boligbyggeri, og at man i øjeblikket undersøger mulighederne for at låne midler til sådanne formål og på tilsvarende vilkår fra forskellige kapitaler med tilknytning til fagbevægelsen, herunder navnlig arbejdsløshedskasse- og ATP-midler.

Fagbevægelsens muligheder for at bidrage til fremme af de formål, som hele arbejderbevægelsen er vitalt interesseret i, er naturligvis ikke ubegrænsede. Men der er for mig ingen tvivl om, at vi har endog meget store muligheder for gennem en fornuftig konsolidering og en mere hensigtsmæssig fordeling og placering af midlerne at nå meget længere end i dag.

Dermed vil også medlemmernes interesse i fagbevægelsens indsats kunne fastholdes og forstærkes, og deres forståelse for de muligheder, en solidarisk indsats kan medføre, vil udvikles i takt med de praktiske resultater, der kan fremholdes som eksempler herpå.

Med stabiliteten fulgte fremgang

Det hele går jo så strygende – så lad os bare slappe af, når vi har fri! Du har sikkert også hørt den bemærkning på arbejdspladsen. Som en slags undskyldning fra folk, der ikke gider beskæftige sig med noget som helst andet end selve arbejdet. Så længe det går godt, vel at mærke! Men du ved også, at de samme folk, der er så tilfredse nu, kan være negative indtil det selvødelæggende, hvis noget går dem imod. Også selv om dette »noget« går dem imod, netop fordi de ikke gad interessere sig for problemerne. Hør derfor nu lidt erner:

En bestemt vilje.

Se når det går så godt i øjeblikket – og iøvrigt har gjort det i de seneste år – skyldes det i høj grad, at der er en indre sammenhæng i tingene. Her er slet ikke plads for tilfældigheder eller for sorgløs laden-stå-til-mentalitet. Hvis vi havde tilladt os, som den berømte romanfigur hos Charles Dickens, Micawber, bare at leve efter mottoet: Noget vil vise sig – ja, så havde sandsynligt nok noget vist sig. Men næppe en økonomisk fremgang for os alle, der har været så betydelig, at nogle altså mener bare at ville slappe af.

Den skabte velstandsstigning, den øgede tryghed, de mere menneskeværdige levevilkår skyldes først og fremmest en bestemt vilje til, at disse tilstande skulle fremmes. En politisk vilje, der som sit rygstød har haft alle os – arbejdere og funktionærer og tjenestemænd, lønmodtagere over en bred front, husmænd og småhåndværksmestre.

To vigtige nøgleord.

I fagbevægelsen har vi gennem årtier krævet fuld beskæftigelse. I perioder har vi faet voldsomme økonomiske ulykker kastet ind over os udefra – ulykker, som vi selv havde liden eller ingen indflydelse på. I andre perioder har vi i Danmark ikke forstået at udnytte vore muligheder – eller ikke villet udnytte dem.

Der skete en afgørende ændring i dette sidste forhold, da efterkrigstidens første flertalsregering blev dannet i 1957. Dermed skabtes nemlig den stabilitet i det politiske liv, som gjorde det muligt at planlægge på længere sigt og ikke som hidtil krydse sig frem mellem problemerne.

En industrialisering af landet var nøgleord for den fulde beskæftigelse, ligesom den fulde beskæftigelse har været nøgleord for alle de økonomiske fremskridt, vi hver for sig og i samfundet som helhed har tilkæmpet os gennem de seneste år. Landbruget kastede jo nemlig (og gør det stadig) uafladelig arbejdskraft fra sig, og kun byerhvervene havde mulighed for at opsuge den. Byerhvervene måtte have muligheder derfor – og den faste, langsigtede politik skabte disse muligheder. I sin seneste årsrapport bød den europæiske økonomiske samarbejdsorganisation OECD Danmark velkommen i industrinationernes selskab. Da oversteg den danske industrieksport landbrugseksporten med ca. 2 milliarder kroner. Da havde industrien og andre byerhverv alene siden 1957 »opsuget« mere end 70.000 tidligere landbrugsarbejdere samtidig med, at de tidligere arbejdsløse i byområderne også havde fået »noget at rive i«. Det er da simpelthen fantastisk, hvad der her er sket. Men det er ikke kommet af sig selv!

I arbejdskraftens favør.

Det er vore politikeres fortjeneste, at den fulde beskæftigelse er blevet skabt og fastholdt. De har dermed også skabt baggrunden for meget væsentlige faglige fremskridt. Tror mon nogen, vi havde fået arbejdstidsforkortelse i 1958 ved direkte aftale med arbejdsgiverne, hvis ikke disse havde været under det særlige pres, som efterspørgslen på arbejdskraft udgør? Tror nogen, at vi i 1960 havde fået en ny hovedaftale med – ikke fuldkomne, men dog et fremskridt – beskyttelsesregler imod usaglige enkeltmandsafskedigelser, uden det samme pres?

Og se på lønudviklingen! Her er for første gang i mands minde den økonomiske lov om udbud og efterspørgsel trådt i kraft for arbejdskraftens vedkommende – i arbejdskraftens favør! Vi har ofte oplevet stilstands- og tilbagegangsperioder. Den fulde beskæftigelse har skabt en opadgående lønbevægelse, som selv ikke de dygtigste forhandlere eller den mest indædte kampvilje ville kunne sikre. Bare et par tal for reallønsudviklingen siden 1957 illustrerer dette bedre end mange ord – det første tal er for faglærte, det andet for ikke-faglærte, det tredje for kvinder:

1949:	100	100	100
1957:	116	115	119
1960:	133	128	134
1963:	157	151	162

Det tog 9 år – fra 1949 til 1957 – at sikre en 16 pct.s reallønsfremgang. Det tog under fuld beskæftigelse 6 år at sikre nye 41 pct.s fremgang! Det er lønfremgange over en bred front – i minimalløns- og normallønsområder. De skyldes frem for noget, at fagbevægelsen og dens medlemmer har forstået at udnytte det pres på arbejdskraften, som den fulde beskæftigelses politik har skabt. En lykkelig kombination af fagligt og politisk samvirke.

Gode muligheder. men –

Der er naturligvis intet fornuftigt menneske, som ikke klart kan se

denne sammenhæng. Derimod er der måske et par andre områder, hvor sammenhængen er knapt så indlysende, men derfor alligevel til stede.

Med den stærkt stigende industrialisering er det blevet en bydende nødvendighed for Danmark at kunne handle med omverdenen. Vi skal kunne afsætte vor produktion ikke alene på hjemmemarkedet, der naturligvis aftager en hovedpart, men også på eksportmarkederne. Industrialiseringens heldige gennemførelse hænger derfor intimt sammen med frigørelse af handelen over landegrænserne – denne frigørelse er simpelthen en forudsætning for fortsat vækst i industriproduktionen. Den er det ganske særligt for Danmark, der helt enkelt ingen råstoffer råder over selv, og som derfor i større udstrækning end vel noget andet industriland er afhængig af at kunne købe og sælge.

Derfor er fagbevægelsen så vitalt interesseret i en udenrigs-økonomisk politik, der sigter videre end de snævre, traditionelle landbrugsinteresser tilsiger. Regeringen har udfoldet væsentlige bestræbelser i denne henseende. Men af de nævnte grunde – industrialiseringsprocessen i dansk erhvervsliv og industriens muligheder for at afsætte sin produktion – er spørgsmålet om vor handelsbalance og valutabalancen også så væsentligt. Den første holdes kun i orden, hvis vi kan holde import og eksport i det rette forhold til hinanden, valutabalancen hænger intimt sammen med vore konkurrencemuligheder.

I en verden, der er fri for spærrede handelsgrænser – vi har endnu en del af dem! – arbejdes der helt naturligt efter rationelle arbejdsfordelingsprincipper: Den, der kan fremstille en vare bedst og billigst, får overladt at lave denne vare.

De seneste års vældige udvikling i industrieksporten viser, at Danmark har gode muligheder her – trods alle vor handicaps. Men vi har det kun, så længe vi er konkurrencedygtige på de områder, vi har kastet os over.

Og international konkurrencedygtighed kan meget vel være afhængig af en indenlandsk økonomisk politik.

De finanspolitiske foranstaltninger – f.eks. oms og tvungen opsparing – har således bidraget til at fastholde vor konkurrencedygtighed og derigennem til at fastholde og udbygge den høje beskæftigelse med alle dens gode følgesvende.

Det bedste pres.

Se sådan er der en sammenhæng i alting. Men for arbejdsmarkedet er der endnu en side, som må fremhæves: Når det nu for at sikre fuld beskæftigelse er så nødvendigt at udbygge vor industri, og når dansk industri er afhængig af, at kunne eksportere til konkurrencedygtige priser – ja, så er det indlysende, at industrien og alle andre erhvervsgræne med helst også skal undgå alt, hvad der kan bringe disse forudsætninger i fare.

Arbejdskamp med arbejdsgiverne kan være nødvendig. Dansk fagbevægelse har taget mange – flere end den har brudt sig om. Den politiske heldsløsning fra foråret 1963 gennemførtes for at fastholde den stabile udvikling med top-beskæftigelse, iøvrigt på tværs af arbejdsgivernes ønsker. Men lykkeligst for alle parter er det naturligvis, hvis arbejdere og arbejdsgivere – uden at bringe forstyrrelser i den ovenfor fremdragne sammenhæng – selv kan forhandle sig til rette om interessemødsætningerne.

Derfor er de nye forhandlingsregler på arbejdsmarkedet for så vidt en tilbygning til den økonomiske politik. De er fagbevægelsens tilbud om at ordne tingene på fredelig vis – arbejdskamp *kan* nemlig bringe eksportindustriene i betydelige vanskeligheder, som måske ikke så let lader sig overvinde. Men forhandlingsreglerne indeholder også den mulighed for arbejdskamp, som er nødvendig til at lægge pres på arbejdsgiverne.

Det bedste pres i så henseende vil nu utvivlsomt være en styrkelse af regeringen ved valget den 22. september. Det sker, hvis også alle de, som midt i den nyerhvervede tryghed bare slapper af, vil vågne op.

Der er jo nemlig intet, som tyder på, at der skulle blive mindre brug for politisk og fagligt sammenhold i arbejderbevægelsen nu end før.

Valg - opsparing og forbrugsaktivitet

Foranlediget af det tilstundende valg, hvor der fra de ikke-regerende partiers side, – som sædvanlig gøres de største anstrengelser for at fortælle den brede befolkning, at økonomien er slet kørende, og hvor velsignet god den kunne blive, såfremt andre politiske kredse fik roret, – da var det vel ingen skade til, at man kiggede lidt på de vilkår al politisk virksomhed har at arbejde under, *inden* man lod sig besnære af valgtrommers larm og visse partiers »skrab-ud« for den brede gruppe af befolkningen. Ikke mindst i tilknytning til D.L.T.s leder i nr. 15 af 5. aug. d.å., – der behandler en række interessante problemer, – synes det at fremgå, at det bliver mere og mere klart, at den til enhver tid siddende regering tvinges til den umulige opgave, at fordele *den ene fjerdedel* af nationalindkomsten, som udbytningsystemet *ikke hugger*, – til at dække de arbejdendes behov.

Derfor må noget af denne ene fjerdedel tilbage i kassen gennem tvangsopsparinger, oms, høje skatter (direkte og indirekte), + mange andre former, der har til formål at dække den offentlige investering, der jo i sin inderste konsekvens er tænkt som samfundsfremmende, og skulle komme alle til gode, – *hvis vi ikke havde spekulatørens med samfundets omsætningsmidler: pengene*. – Men hvad enten en siddende regering er venstre, konservativ eller kommunistisk præget, ville *metoderne* være de samme, – man kalder dem bare noget andet.

At opgaven på forhånd er dødsdømt, – (det synes politikens »glorværdige« historie til tydelighed at vise,) – *uden* de nævnte kunstgreb og kejsersnit udi økonomien, bør lige huskes når vi går til valg, og at den siddende regering har gjort det på *sin* måde, hvor *så lidt* har strakt til *så meget*, må ligervis erindres ved valget! Når man samtidig betænker, at nationalbankens økonomiske dispositioner jo er det Damokles-sværd en regering har hængende over hovedet til enhver tid, og vi *tilmed* yder en militærudgift, – som oppositionen aldeles ikke er uskyldig i, – og slet ikke er glade for at blive mindet om, – alt dette viser i sandhed, at det *ikke* er nye navne i politik vi har brug for, men erkendelse fra regeringens side af, at den herskende samfundshusholdnings tilstand, af sig selv må og vil kræve at blive plantet om i en bedre jord, hvor udbytning, renteåger og spekulation anses for ukrudt, – og ikke som skønne prydplanter. Den gamle schlager, diskontoforhøjelsen, der lægges på grammofonen hver gang forbrugsaktiviteten bliver lidt livlig, har erhvervskredse jo, – jfr. D.L.T., – ment var malplaceret; mon samme kredse erindrer sig, at det ikke er politikere i almindelighed ejheller regeringer i særdeleshed der bestemmer den slags indgreb? Nej, – sligt er lagt i hænderne på den *ikke-statsdrevne* nationalbank, der bl.a. forsyner landet med papirpenge, – og ellers gør sin overordentlige indflydelse gældende på børsen, – siger disse facts ikke den opmærksomme vælger

noget om umuligheden af at gøre det *bedre* end det er gjort, – fra socialdemokratisk hold er der da, – gennem vanvittige vilkår for offentlig investering, – skabt det vigtigste af alt: *Fuld beskæftigelse*. – Vor redaktør er i sin leder inde på, at menigmand vanskelig kan have nogen klar forestilling om baggrunden for pengenes virksomhed, og at den økonomiske politik er som en jungle, uvejsomt at passere. – Man kunne passende spørge, om junglen er *m-e-r-e* ufremkommelig og uvejsomt for menigmand end for politikeren? Begge synes at være lige forkert afbalancerede! Politikerens forhold til pengene har vi jo set på, han har vel forlængst luret, – at penge er *andet og mere* end en *vare*, – om han vil være helt ærlig, men da højere magter lukker leddet for ham, ser man tydelig han betragter gladelig pengene som en vare, – akubalancen. Lige så galt er det med menigmand, –kurat som sine lange underbukser! Men hvis pengene *er* en vare, så skal de jo kun koste *fremstillingsprisen* plus en rimelig avance, – ligesom alt andet forbrug. Prisen for fremstilling af pengene har vi betalt gennem vor skat, – men avancen den lægger menigmand i god tro i rentebanker, kredit- og hypotek-kasser, sparekasser og forsikringselskaber, der med nationalbanken som makker daglig holder et »hyggeligt« cocktail-party på Børsen, hvor der sjakres og tinges med fiktive tal og papirer, – og hvor denne sjakren ofte afgør et hjem eller en virksomheds skæbne, – altsammen for åbent tæppe, uden at politikere kan gribe ind i dette system, der råber til himlen om fornødt og retfærd. – Jo-h, det er *vor* stilling til pengemonopolet, – og desværre også vore folkevalgte repræsentanters, – tænk på det når der skal vælges.

Redaktøren nævner bl.a. også, at opsparingsiden rettes mod den brede befolkning, som en vedvarende agitation fra visse politiske kredse, – ja hvem skulle man ellers rette ideen mod, – hos de velhavende er der jo intet at hente, de udgør jo højst 2 pct. af befolkningen, det batter for lidt til øgede investeringer, omend de formuende ville have »mulighed« for at spytte godt i kassen, hvis de ikke var beskyttede og begunstigede af den magt, som *vor* uvidenhed om pengenes virksomhed netop giver disse velhavende kredse, – at det skulle betyde mindre for velhavere ved evt. tvangsforanstaltninger, at berøve dem dele af deres indkomst til samfundsnyttig investering, – er jeg enig med red. i, men vi *har* jo konstateret tidligere, at det ikke rækker, – det er nu som før, – de mange bække små – vi *kan* bare ikke lægge ryg til nogen opsparing af samfundsnyttigt tilsnit, *kun* der hvor både mand og hustru tjener en løn, *kan* der hives noget, men det går i reglen til investering i hus eller bil, som også almindeligvis kræver yderligere finansiering, – og vi er tilbage på børsen, – for husets vedkommende i al fald, – og ved vekselkranken i rentebanken, for bilens vedkommende, – og *hvad* blev der så ud af opsparingen: *Mere end livsvarig gæld på huset, og to eller tre års vekselstrøm på den firhulede!!!* – Og hvem løb med »retten« til at låne opsparingen ud da den stod på, og hvem løb med *vekselrenten, prioritetsrenten og kursta-*

bet? – det gjorde de kredse, der fastnagler en siddende regerings ærlige vilje til at dæmme op for uhyrlighederne, og dikterer den at udstede dekretter om sparsommelighed hos befolkningen, al den stund det umættelige profitbegær hos samme besiddende kleresi, tilbyder en syndflod af varer fra industriforetagender, hvis »papirer« på Børsen får pengene til at »yngle«. At der anvendes det eneste *brugelige* middel, befolkningen ikke kan gardere sig imod, – nemlig *storreklamen*, – vidner om et dybtgående kendskab til *vor* uvidenhed om penge, – men at man på een gang dekretterer sparsommelighed, opsparingsvilje og mådehold, og samtidig gennem reklamens massehypnose opildner købelysten, er en klar tilkendegivelse af en siddende regerings vanskeligheder med at styre landets produktion, dets im- og eksport, – *når storfinansens jo reelt er den magtfaktor, hvorefter en regering har sig at rette.*

Der tales om at staten efterhånden har op mod 50 pct. af aktierne i *privatforetagendet*: Danmarks Nationalbank, – ligger der bag dette større perspektiver? – Er der ligeledes visse hensigter med at »Femmeren« nu er skillemonnt, og kommer fra »Den kongelige Mønt«, – med hensigterne tænkes der ikke på det praktiske, – (eller upraktiske)?? – Hvis man måske har den naive indstilling, at vore samfundsøkonomiske tilstande bare kan fortsætte ad de gamle baner, er det jo så revnende ligegyldigt hvem der fremstiller pengene, og ovennævnte *eventuelle* samfundsfremmende muligheder går *over* hovedet på een, – men for de der ønsker, at en produktions afkastninger *også* skal komme dem til gode der *arbejder*, kunne der måske taktisk, findes muligheder for social politik, til at ændre magtbalancen derhen, at samfundets styreorgan, staten, *selv* fremstillede sine omsætningsmidler, *uden* privatkapitalistisk indflydelse, – det er også værd at erindre sig op til et valg!

Kravet der i kommende år vil blive stillet til den arbejdende befolkning, er en hel og klar forståelse af, *at pengemonopolet skal ophæves*, da pengene er fremstillet for samfundet, som udtryk for en arbejdsskabt værdi, *og intet andet!!* At man i dag ikke kan stikke en spade i jorden uden at have en snylter hængende på nakken, – må da snart få det til at dæmre for fornuften? – Men at det er lovbeskyttet patent at lade en bygherre betale sit hus tilbage *f-i-r-e* gange, efter at byggelånet fra en bank eller sparekasse *har* ydet det huset er *værd*, synes ingen at protestere mod, – kredit- og hypotekforeningsfiduser får fremdeles lyst velsignelsen, – og man går frejdig i strejke for en tiøre; forstod masserne sig *lige* så godt på renter og kurstab som på *arbejdsøverenskomster*, havde spekulanterne ikke en ærlig chance, og man behøvede slet ikke at strejke, – ejheller for en tiores skyld! Lad os endnu en gang huske på, – om valgflæsket bliver aldrig så bævrende, *så har vi fuld beskæftigelse nu*, og vel også fremover, men med de grænser udbytningsystemet sætter for politik, *må* det også være helt indlysende, at ingen bejlere til vore stemmer fra andre politiske kredse, er i stand til at ændre noget til det bedre i den økonomisk tilspidsede situation, – snarere modsat; dette være

sagt med et svagt håb om, at yderligere splittelse indenfor arbejder- og tjenestemandsgupper *må* ophøre, det forværrer kun vor stilling som lønmodtagere; at dette også er sagt, ikke som et forsøg på ros og favorisering, men at opfatte som en *konkretisering* af de forhold politik i virkeligheden bunder ud i, og at påpege den magtesløshed en hvilken som helst regering vil få og har haft, og aldrig kan ændre, før den har et, om økonomi, oplyst og enigt arbejderparti bag sig, – og økonomisk oplyst på den måde, at vi afstår fra at råbe på større løn, men i stedet ønsker en løn der er noget *værd*, – dette kan kun opnås ved gradvis at komme spekulationen til livs, og spare milliarderne til de få, for at komme de mange til gode, så er der endelig mulighed for at investering og opsparing får med fornuft at gøre, – før et valg er det klogt at spørge sig selv hvor vi har de bedste folk, – vore egne repræsentanter, – eller spekulationens?

Lkf. N. V. H. Haakonsen, Esbjerg.

March på stedet

Min artikel »Mørkevandring«, omhandlende fortolkningsproblemer i forbindelse med 12-timers bestemmelsen, har inspireret min gode ven, E. Søltoft i Næstved, til at ride sin kæphest om mere elastik i tjenestetidsreglerne, og han anviser eksempler på, hvordan elasticiteten efter hans mening kan opnås. Samtidig fremkommer han med sin egen fortolkning af 12-timers reglen, – og ikke et ondt ord om det. Søltoft har selvfølgelig lov til at have sin egen mening og forfægte sine synspunkter. Det løser bare ikke problemet om forståelsen af 12-timers bestemmelsen, som den er nedfældet i lønningssloven og ordre A.

Jeg fremkom ikke med min personlige mening om denne bestemmelse i min artikel, men påpegede, hvad den uheldige og delvis uforståelige udformning forårsager af utilfredshed blandt personalet med deraf følgende iltre bebrejdelser og beklagelser ved henvendelse til foreningen, samt ørkesløse diskussioner med administrationen. Disse kedelige forhold ændres ikke af mit eller Søltofts personlige synspunkt; men kun ved en omformning af bestemmelsen så alle kan forstå den. Om denne omformning så falder i alles smag er fuldstændig underordnet. Der findes utallige love, ordre og bestemmelser for tjenestemændene, som heller ikke falder i alles smag, men som alligevel må efterleves, fordi de nu engang er lov.

Det ville iøvrigt være en fuldstændig utopisk tanke, at man skulle kunne nå frem til en fællesnævner i disse spørgsmål, som falder i alles smag. Dertil er den individuelle indstilling og ulmende egoisme for varieret.

Jeg kan være enig i, at det var yderst uheldigt, at man blandede penge ind i de nye tjenestetidsregler; og lad mig for sjovs skyld lige pointere, hvad jeg mener om 12-timers reglen.

Som denne bestemmelse fortolkes i dag, er det mig så inderligt ligegyldigt, om jeg overhovedet bliver honoreret herefter eller ej, for det er, når alt kommer til alt, kun fedtskillinger, det drejer

sig om, som jeg hverken bliver rigere eller fattigere af. Derfor må jeg også undsige Sølttofts elastiske 6-timers regel og henholde mig til tjenestetidsreglerne, som de foreligger i dag.

Efter at vore meninger nu er klarlagt her i bladet, kunne 1500 andre lokomotivmænd over hele landet måske også føle trang til at forfægte deres specielle personlige opfattelse af 12-timers regel og tjenestetidsregler i bladets spalter. Redaktionen kunne så evt. få det indfald at bede repræsentanter for administrationen om at runde alle disse betragtninger af med en forklaring på deres opfattelse. En sådan fremgangsmåde ville imidlertid blive en uigennemtrængelig jungle af fremstillinger, ønsker, håb, luftige ideer, uopnåelige drømme og fantastier, som til sidst ville kvæle al sund fornuft. Når dette slagsmål så var forbi, ville 12-timers bestemmelsen i al sin uforståelighed stadigvæk stå i lønningsloven og ordre A og grine os uforkammet op i vore åbne ansigter.

I et spørgsmål som dette, der er et af de største irritationsmomenter, er det nødvendigt at begrave personlige meninger og indstillinger og i stedet tænke på hele den samlede medlemsskare, som har fortolkningsproblemerne inde på livet hver dag.

Problemerne løses ikke, fordi hverken den ene eller den anden giver udtryk for sin personlige mening på tryk. De kan kun løses ved en omskrivelse af bestemmelsen på et sprog, der giver klar besked om, hvordan den skal forstås. Dermed vil ordet fortolkning også glide ud af billedet.

Det er muligt – ja, højst tænkeligt – at mange ville blive skuffet, når de ser omformningen, men den større klarhed i udformningen vil bevirke, at skuffelsen bliver et forbigående fænomen og intet at regne imod den nuværende daglige irritation.

S. Juul Madsen.

Forfremmelse til lokomotivførere i 12. lkl.
pr. 1/9-64.

Elektrofører (12. lkl.):

B. Johansen, Enghave, i København Gb.

Elektroførerne (10. lkl.):

W. B. Hansen, Enghave, i København Gb.

L. S. Andersen, Enghave, i København Gb.

E. Elberg, Enghave, i København Gb.

P. R. Jensen, Enghave, i København Gb.

E. Hougaard, Enghave, i København Gb.

A. Schmidt (Fenstra), Enghave, i København Gb.

A. Gade, Enghave, i København Gb.

V. H. Nielsen (Heldager), Enghave, i Københ. Gb.

Lokomotivfyrbøderne:

A. S. Christensen, Esbjerg, i Esbjerg.

H. Jensen, København Gb., i København Gb.

B. Pedersen, Korsør, i Korsør.

I. N. Christensen, København Gb., i København Gb.

O. B. Christoffersen, København Gb., i København Gb.

P. E. Laursen, København Gb., i København Gb.

C. W. Frederiksen, Fredericia, i København Gb.

B. A. F. Lassen, Kalundborg, i Kalundborg.

B. B. Christensen, Rødby Færge, i Rødby Færge.

K. J. A. Weiss, Rødby Færge, i Rødby Færge.

J. H. Olsen, Helsingør, i Helsingør.

T. S. J. Hansen, Esbjerg, i København Gb.

K. W. Frikow, København Gb., i København Gb.

E. Jensen (Finn), København Gb., i Københ. Gb.

S. E. Hald, Helgoland, i Helgoland.

V. N. Mielec, Fredericia, i København Gb.

P. E. Pedersen (Brandt), København Gb., i København Gb.

I. N. Jensen, Esbjerg, i København Gb.

O. Jørgensen, København Gb., i København Gb.

T. Nielsen, Padborg, i København Gb.

B. A. Andersen, København Gb., i København Gb.

S. O. Sten, København Gb., i København Gb.

E. F. Sørensen, Korsør, i Korsør.

V. Poulsen, København Gb., i København Gb.

S. S. Eriksen, København Gb., i København Gb.

F. E. Meine, København Gb., i København Gb.

W. L. Jensen, Ålborg, i København Gb.

I. H. Deleuran, København Gb., i København Gb.

L. B. Johansen, Padborg, i København Gb.

P. E. Sørensen (Frøslev), Tønder H., i Kbhvn. Gb.

B. W. Jensen, Roskilde, i Roskilde.

J. S. Jensen, Næstved, i Næstved.

K. L. Kristensen, Esbjerg, i København Gb.

M. H. Jakobsen, Rødby Færge, i Rødby Færge.

E. Poulsen, København Gb., i København Gb.

M. Frandsen, København Gb., i København Gb.

E. A. C. Skov, Korsør, i København Gb.

P. Hougaard, Randers, i København Gb.

E. D. Isaksen, Struer, i Roskilde.

B. L. Jensen, Esbjerg, i Roskilde.

Forflyttelse efter ansøgning pr. 1/9-64.

Lokomotivførerne (12. lkl.):

E. F. Mikkelsen, København Gb., til Århus H.

B. H. Fischer, København Gb., til Århus H.

P. E. Sørensen (Hasseris), København Gb., til Århus H.

I. Møller, København Gb., til Ålborg.

G. M. Mikkelsen, København Gb., til Fredericia.

A. Petersen (Toft), København Gb., til Fredericia.

G. Madsen, København Gb., til Struer.

M. W. Pedersen, København Gb., til Esbjerg.

N. P. Hermann, København Gb., til Padborg.

C. H. B. Kraushaar, København Gb., til Padborg.

H. G. Pedersen, København Gb., til Esbjerg.

J. F. Nielsen (Wulf), København Gb., til Korsør.

O. L. Jensen, København Gb., til Esbjerg.

Lokomotivfyrbøder:

S. Jørgensen, København Gb., til Helsingør.

JUBILÆUMSFØRENINGEN I 1. DISTRIKT

Opmærksomheden henledes på, at ovennævnte forening afholder sin årlige festlighed onsdag den 14. oktober 1964.

Nærmere underretning om tid og sted bliver senere opslået. Det er en selvfølge, at vore pensionister er hjertelig velkomne.

p. b. v. Preben Wichmann.

FREDERICIA

Kageboden

v/ B. FROM . FREDERICIA
PRANGERVEJ 72 . TELEF. 20134

... altid hos SPETZLER

**URMAGER
GULDSMED
OPTIKER**

Telefon 280 - Fredericia - Giro 42533

Køb kaffen direkte i **Kafferisteriet**
v/ Arne Pedersen

Prinsessegade 51 - Fredericia - Telefon 911

Vor kaffe i kanden er bedre end nogen anden

Køb Deres frugt og grønt hos

HOUSTRUP's Eftf.

Jyllandsgade 16 - Fredericia - Telefon 367

PRANGERVEJ MEJERI

v/ N. H. Lund . Prangervej 53 . Fredericia . Telf. 20285

1. kl. mejeriprodukter, brød, kolonial m. m. - „Slots Is“ til daglig og fest

- en fodbehandling letter Deres gang!

Karens fodklinik

EXAMINERET FODSPECIALIST

Luthersvej 16 - Fredericia - telefon 2 07 57

Fredericia Mejeri

Vejlevej

Anbefaler sig med
1. kl.s mejeriprodukter

Det bedste i

FJERNSYN OG RADIO
V. Petersen
Jyllandsgade 22, Fredericia
Telf. 1033

RISSKOV

**Aarhusegnens
Husholdningsskoie**

Riisskov st. Tlf. Aarhus 78446

3. mdrs. kursus fra maj og august

5. mdrs. kursus fra maj og novbr.

Mod. skole, smukt belig. Statstilsk. kan søges. Progr. og opl. send. Anna Hansen.

HORSENS

HJORTH's Farvehandel

Stort udvalg i FARVER - TAPET - Mal og bevar hvad De har

Kongensgade 12 - Horsens - Telefon 2 60 20

KOKS OG BRÆNDELSOLIE
BENZIN . SMØRING

ALFRED BRAAE . CALTEX SPEDALSØ
Horsens . Telefon 25739

WINTHER PEDERSEN

FABRIKVEJ 66 . HORSENS . TELEFON 25360

Kolonial . Konserves . Vin . Tobak . FF kaffe
Varerne bringes

Skotøjsmagasinet »Brock«

Søndergade 40, Horsens . Telf. 25900

der er go' gang i sko fra Brock

NYBORG

SPROTOFTENS SLAGTERFORRETNING

v/ KNUD E. LARSEN

Vi fører alt i 1. kl. kød - flæsk - pålæg ★ Kun een kvalitet - den bedste

Nyborg »SMØRREBRØD« - Telefon 1525

Salon „hos Herdis“

v/ K. Linde Jacobsen

anbefales med hårpleje - formskæring - permanent

Nørregade 7 - Nyborg - Telf. 462

Tapet - malervarer - gulvtæpper - vinylgulve - altid bedst fra

C. ØSTERGÅRD JENSEN

Nørrevoldgade 66-68 - Nyborg - Tlf. 283

C. Pommerencke

NYBORG MATERIALHANDEL

Kongegade 9 - Nyborg - Telefon 206

Deres MATAS forhandler

Til daglig og fest
brød og kager fra

CITY er bedst

Strandvejen 32 - Nyborg - Telefon 399

Vor bager i Nyborg **A. G. Knudsen**

Knudshovedvej 15 - Nyborg - Telefon 180

Alt i 1. kl. brød og kager - bestillinger modtages

Køb møbler, tæpper, udstyr hvor udvalget er størst

O. Tipsmark & Søn's Møbelmagasin

Nørregade 27 - Nyborg - Telefon 317

Kongegades Tobaksforretning v/ Gunnar Henriksen

*Alle mærker i cigarer - cigaretter - tobak - stort udvalg i piber - pibeservice
Alt i 1. kl. vine og spirituosa føres*

Kongegade 31 - Nyborg - Telefon 435

SALON "MADAME"

v/ GUDRUN PEDERSEN

Nørrevoldgade 61 . Nyborg . Tlf. 1182

Alt i moderne hårpleje - permanent - formskæring

NØRREGADES KIOSK

Nørregade 9. (Alfred Johansen) Tlf. 261

Alt i

Dag- og Ugeblade, Tobak og Spiritus

Windsor Nørregade 20

Telf. 1811

Herre- og Drengeskivning

N. URBAN SØRENSEN SLAGTER

Altid 1. Kl. Varer

NYBORG - TLF. 111, 2 LIN.

C. Knackstredt Tlf. Nyborg 550

Spec.: Kranse, Buketter, Planter og Potte-Kultur. *Direkte Salg fra Driehus. Ingen Butiksleje - derfor billigste Priser.*

HORSENS

Landbosparekassen

Rædersgade 5 - Horsens

Telefon 21222

Åben kl. 9,30-12,30 og 14-16

STRUER

*For synet en vinding,
køb brillen hos Sinding!*

★

STRUER . Tlf. 50119

HERNING

N. C. JENSENS EFTF.

Jes Øst-Jacobsen
URMAGER OG GULDSDMED
Telefon 507 HERNING

Stort udvalg i ure, guld og sølv . Reparationer udføres

KONDITORIET BREDGADE 7

v/ Erik Sørensen tag brød med hjem
hyggelige lokaler - god kaffe og brød
Herning - Telefon 26

»Emma Salonen«

den moderne salon for den moderne dame
permanent - formskæring - frisering
Fredhøj alle 5 - Herning - Telf. 1013

EINAR LANGE

Slagtermester
Fredshøj - Herning - Tlf. 1739

kød - flæsk - pålæg
alt i dybfrost
kun de bedste kvaliteter føres

Service Station

Johs. Nøhr

Fonnesbechsgade 16 . Herning . Telf. 407
Benzin . Olie . Vask . Smøring

Hammerum Herreds
Spare- og Laanekasse

SLAGELSE

CARL ANDERSENS EFTF.

Tilbud på nybygning - Blyindfattede ruder, autoruder isættes
ring til 520212 - så kommer glarmester
Ejner Jensen & Sønner - Jernbanegade 8 - Slagelse

— lidt lækkert med hjem!

LEIF'S KONDITORI

Raadhuspladsen 6 - SLAGELSE - Tlf. 523839

Restaurant „CENTRUM“

Edel Smidt

Et af byens bedste madsteder
Schweitzerplads 1A . Slagelse . Telf. 520727

RENOVA

RADIO &
TV SERVICE

v/ E. ANDERSEN

Absalonsgade 26 . Tlf. 523556

1. klasses reparationer

Kun kontant - derfor billigst

SILKEBORG

Vi klarer Deres fyringsproblem - Benyt Dem af vor
rentefri varmekonto - Ring til 2714

Deres direkte OLIELEDNING

E. Kristensen's
Hvinningsdalvej 1

depot
Silkeborg

HELSINGØR

Service Station v/ BENNY POULSEN

Vask . Smøring . Polering . Automobiltilbehør
Hovedvagtsgade 1 . Helsingør . Telf. 210132

Man lægger mærke til Deres hår - gå til
DAMEFRISØRSALONEN

v/ LILLIAN IPSEN

Ewaldsvej 35 . Helsingør . Telf. 211869

Lad kvindehænder behandle Deres tøj,
send det til

HVID VASK

Strandalle 1 . Helsingør . Telf. 212526

Købmand Edv. Andersens Eftf.

v/ ANNA JOHANSEN

Stort udvalg i kolonial - konserver - tobak - vin
Kongensgade 7 . Helsingør . Tlf. 210587

TAL MØBLER MED

HELSINGØR BOLIGMONTERING

Stjernegade 20 - Helsingør - Telf. 213140
Udstillingshal: Fabrikvej 11 - Telf. 211394

KAJ BRAMMERS BOGHANDEL

v/ O. Petersen . Stengade 10 . Helsingør . Telefon 210514

... glæd med en bog

SERVICE STATION v/ OLE MADSEN

Hj. af Esrumvej og Rolfsvej . Helsingør . Telf. 214115

BP SUPERMIX

Vask . Smøring . BP diesel- og smøreolie
Reserve dele og tilbehør

SV. AA. OLSEN - TANDLÆGE

GYLDENSTRÆDE 5 - HELSINGØR - TLF. 210792

v/ E. Clemmensen

AARHUS

DE GAAR RIGTIG, NAAR DE GAAR TIL

SKOMAGERMESTER H. LÆGS HELGE RODESVEJ 9

Haandskomager - Sko modtages til farvning

Spec.: Dame-luxusforsaaing - TLF. 65367

Frederiksbjerg Tæppehus

FREDERIKS ALLE 104 - AARHUS - TELF. 31747

Aarhus inventar- & møbesnedkeri

Saltholmsgade 6 . Aarhus . Telefon 31617

Inventar efter opgave

RANDERS

IB WIGH Slagtermester

*Vi fører alt i 1. kl. kød - flæsk - pålæg
kun een kvalitet - den bedste*

Gl. Hobrovej 59 - Randers - Telefon 28505

TAPET-LAGERET

v/ Nørager Pedersen

Østergade 17 - Randers - Tlf. 2 67 75

vi fører alt i tapet og farver

HADSUNDVEJENS Blomstergartneri

ved Nordre Kirkegård v/ Gunnar Knudsen
blomster - krans - dekorationer

Hadsundvej 75 - Randers - Telefon 2 51 41

HOLSTEBRO

**RINGPARKENS
SELVBETJENING**

Ringparken-Holstebro-Tlf. 1601

- ★ alt i konserves - kolonial
- ★ vine - tobak
- ★ ekstrafin kaffe
- ★ alt i dybfrost

Det er så naturligt, at du køber dit forbrug af
dag- og ugeblade, samt dækker dit tobaksforbrug i

BANEGÅRDSKIOSKEN

Holstebro
Tage Skjød Pedersen

PEDER LYNGS Bageri og Konditori

Sønderlandsgade 25 . Holstebro . Tlf. 592

- vi modtager bestilling på alt bagværk -

K. DREYER's EFTF.

H. M. Petersen

St. Torv 4, Holstebro . Tlf. 23322

Tapet - Farve - Linoleum - Gulvbelægning

Vor skotøjsleverandør i Holstebro er

1/3 SKOTØJSBØRSEN

Nørregade 51 . Holstebro . Tlf. 20325

- alt i herre-, dame- og børnefodtøj

KORSØR

» **M Ø B E L G A A R D E N** «

Algade 17 - Korsør - Telefon 1775

... har stort udvalg i moderne møbler og bedre brugte møbler
Fine betalingsbetingelser

ROSKILDE

★ **1/3 MALCO**

kommer overalt!

maler overalt!

Ringstedgade 4

Roskilde

Telefon 3608

RØDBY HAVN

Gå i supermarkedet

TAGE MADSEN

Havnevej 13, Rødby Havn . Tlf. 905033

Kolonial . Konserves . Kaffe . Vine . Tobak . Skibsproviantering

TØNDER

PETER JAKOBSEN

Farve . Tapet . Gulvbelægning

Telf. (047) 2 23 68

Tønder

URE . OPTIK . GULD . SØLVVARER

BRDR. HANSEN I/S

Storegade 23, Tønder. Telefon 2 12 32

Tønder Andelsslagteri's Udsalg

Vestergade 72 . Tønder . Tlf. 2 17 30

TØNDER TANDTEKNIK

v/ H. A. Grubich

ØSTERGADE 9 . TØNDER . TELF. 2 1 703

BANEGÅRDSKIOSKEN PÅ TØNDER ØST

V/ H. P. Clausen

Alle dag- og ugeblade . frugt . konfekture . chokolader . tobak . cigarer . cigaretter

Det er så nemt at købe DIT forbrug her

BP Tønder Depot

v/ P. O. Simonsen

Vestergade 31 - Tønder - Tlf. 2 11 80

Deres direkte olieledning

HILLERØD

De bor og spiser godt på

MISSIONSHOTELLET

Slotsgade 5 . Hillerød . Tlf. 189

HYGGELIGE SELSKABSLOKALER

Biografen er stadig den billigste fornøjelse
gå derfor i

BIO på TORVET

Hillerød . Telefon 7

Salon Lady v/ Kaj Jørgensen

DEN MODERNE SALON
FOR DEN MODERNE DAME

Sdr. Banevej 10 . Hillerød . Tlf. 987

PER OVERBECK - exam. tandtekniker

Hverdage 9-16, onsdag og lørdag 9-12

SYGEMASSEPRISER

Sdr. Banevej 27 . Hillerød . Tlf. 2127 y

HOBRO

Aa. W. Rosenkilde

Adelgade 40 - Hobro

Tlf. 20152

vi fører alti
konserves - kolonial - vine
tobak
og så har vi en ekstrafin kaffe

NÆSTVED

Sydsjællands Råstof Kompagni

Opkøb af gl. jern og metaller m. m.
Blegdammen 4, Næstved . Telf. 72 12 14

72 10 03

Farimagsvvej 9
Næstved

Bernhardt's radiodirigerede vogne kører dag og nat. 5-7-14 pers.

Tobaksfirmaet »ØRNVOLD«

Køb hvor udvalget er stort i **tobak - vin - piber**
Sct. Mortensgade 3 - Næstved - Telefon 72 23 02

SNEKKERSTEN

VI KØRER OVERALT

Vådvaske . Tørvaske . Kilovask . Rensetøj . Rullevaske . Skjortevaske

SYDKYSTENS VASKERI

Parallevej 17 . Snekkersten . Telefon 21 51 48

KOLDING

1. klasses slagter- og fedevareforretning

N. J. KLOSTER & SØN

Katrinegade 10 . Kolding . Tlf. 20612

KOLDING FOTO v/ R. Hartimmer

Jernbanegade 32 . Kolding . Telf. 20054
Vi fremkælder og kopierer Deres film . Pas- og kørekortfoto på 2 min.

VEJLE

EJNER JENSEN

(J. Chr. Larsens Fttf.)

Elsdyrvej 8 - Vejle - Tlf. 3781

kolonial - konserver
vine - tobak

LANGAA

BØRGE HENNINGSEN

Slagter og Viktualier
et godt sted at handle

Bredgade 22 - Langaa - Tlf. 12

NYKØBING F

GEORG CHRISTENSEN

Smedemester

Aut. gas- og vandmester

Grøntorvet 8, Nykøbing F. Tlf. 850339

Centralvarme - Oliefy

Vand - Sanitet

HØJBJERG

UNGE HJEMS HØJSKOLE

Skaade pr. Højbjerg. 7 km sydf. Århus

Et vidunderligt højskoleophold på Danmarks mest moderne højskole med levende undervisning for vor tids unge. Kursus beg. novbr. og jan. Program sendes. Understøttelse kan søges.

Centralværkstedernes Marketenderi

Da Marketenderierne i Centralværkstedet og Remiserne drives af Fællesorganisation D.S.B. og Dansk Lokomotivmandsforening, anbefaler vi Benyttelsen af disse.

Driftsudvalget.

Arne Aa. Ryde, eksam. ejendomsmægler

Tværgade 15, Nykøbing F. Telf. 85 21 72

Villaer og ejendomme anvises til køb og salg

KALUNDBORG

N. JENSENS SØNNER

Inventar- og bolig montering
Telf. Kalundborg 280

Fa. **KJÆR**
CHRISTENSEN

Rubjerg Alle 7 . Telefon 503 og 520 . Lev. til feriehjemmet

PFÄFF-SYSTEM v/ Aa. Hansen

Kordilgade 58 - Kalundborg - Telefon 641

Pfaff symaskiner - vaskemaskiner - køleskabe - dybfrysere
De går aldrig fejl af Pfaff-System

Gå tur i »MØBELGÅRDEN« Kalundborg

Stort udvalg i moderne møbler

Sct. Jørgensbjerg 54 - Telefon 1270

... De kan også finde bedre brugte møbler

PLASTICFOLIE

J. Hagemann-Petersen

Kalundborg - Telf. 607

KALUNDBORG HERREMAGASIN

Leverandør til Forbrugsforeningen

KORDILGADE 85 - TELEF. 2112

TOBAKSFORRETNINGEN v/ C. J. Honoré

Skibbrogade 49 . Kalundborg

Har det store udvalg i tobaksvarer

Vin og spirituosa til daglig og fest

P. FAARUP CHRISTENSEN'S TANDTEKNIK

Vænget 5 - Kalundborg - Telefon 817

Åben hverdage kl. 10-16 ★ Lørdag og aftenkonsultation efter aftale

Slagtemester Børge Rasmussen

Kordilgade 10

Telefon 173

Privat 1243

Altid første kl. varer

Forlang Kalundborg Mejeri's

1. kl. mejeriprodukter

Slagelsevej 121, Telf. 159

Uds. Nørrelle 57, Telf. 1392

Skibbrogade 53, Telf. 732

Kordilgade 52, Telf. 235

Vore vogne kommer overalt i Byen

Spis mere OST

ring så kommer Fallesen

Leverandør til Feriehjemmet

Tlf. Kalundborg 1029

OTTO NIELSEN

Malermester

o

Tlf. Kalundborg 447

BUUR-KNUDSEN
Varemessen
KALUNDBORG TLF. 426

Sengeudstyr, gardiner, Hvidevarer

Kalundborg - Tlf. 426

Parfumeriet »Belle fleur«

v/ K. Larsen

Alt i toiletartikler-parfume bijouterie

Skibbrogade 55, Kalundborg, Telf. 498

Fiskehus nr. 1

Viktor Nielsen

Tlf. Kalundborg 659

Altid friske Torske- og Rødspættefilet'er samt Fiskelars

Leverandør til Feriehjemmet

Fineste

Kød, Flæsk, Paalæg

Slagteriets Udsalg, Kordilgade 44

Tlf. Kalundborg 161

Leverandør til Feriehjemmet